Lietas arhīva Nr. C-0480-18/1
ECLI:LV:OGRT:2018:0221.C24126317.4.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Ogrē 2018.gada 21.februārī

Ogres rajona tiesas tiesnesis A.Naglis rakstveida procesā izskatīja vienkāršotās procedūras lietu /pers. B/ prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu.

Aprakstošā daļa

[1] 2017.gada 29.septembrī prasītājs /pers. B/ cēla tiesā vienkāršotas procedūras prasību (līdz 15.01.2018. maza apmēra prasību) pret atbildētāju /pers. B/, savukārt 2017.gada 20.oktobrī iesniedza minētās prasības papildinājumus. Prasībā un tās papildinājumos prasītājs, pamatojoties uz Civillikuma 177., 179.pantu, Civilprocesa likuma 1., 28., 43., 205.pantu, Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra Noteikumiem Nr. 37 "Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam", 2013.gada 27.augusta Ministru kabineta noteikumiem Nr. 665 "Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi", lūdz tiesu piedzīt no atbildētājas par labu prasītājam uzturlīdzekļus meitas /pers. C/ un dēla /pers. D/ uzturam ik mēnesī Ministru kabineta noteiktajā minimālajā uzturlīdzekļu apmērā, sākot no prasības celšanas brīža līdz bērnu pilngadībai, nosakot, ka uzturlīdzekļi par katru tekošo kalendāro mēnesi maksājami līdz katra sekojošā kalendārā mēneša 15.datumam uz prasītāja norādīto norēķinu kontu; lūdz izbeigt uzturlīdzekļu piedziņu pēc Ogres rajona tiesas 2010.gada 6.oktobra sprieduma lietā Nr.C24151409.

Prasības pieteikumā un tā precizējumos norādīts, ka pušu laulības laikā dzimuši divi bērni, meita /pers. C/, dzimusi /datums/, un dēls /pers. D/, dzimis /datums/. Ar Ogres rajona tiesas 2010.gada 6.oktobra spriedumu pušu laulība šķirta, un no /pers. A/par labu /pers. B/(tagad - /uzvārds B/), piedzīti uzturlīdzekļi abu bērnu uzturam Ministru kabineta noteiktajā minimālajā apmērā.

Meita /pers. C/dzīvo pie prasītāja jau otro gadu, un no 2017.gada septembra pie viņa dzīvo arī dēls. Abi bērni šobrīd mācas /mācību iestāde/. Norāda, ka atbildētāja ir fiziski vesela un ir spējīga strādāt algotu darbu, no kā secināms, ka ir spējīga arī maksāt uzturlīdzekļus bērnu uzturam. Prasītājs strādā SIA "/Nosaukums A/" un ar viņa ienākumiem vien nepietiek, lai pilnvērtīgi varētu uzturēt divus bērnus.

Papildus norāda, ka mediācijas procesā piedalīties nevēlas, un lietas iztiesāšanu tiesas sēdē nelūdz.

[2] Atbildētājai atbilstoši Civilprocesa likuma 250.^{21} panta pirmās daļas prasībām uz viņas deklarēto dzīvesvietas adresi nosūtīts prasības pieteikuma noraksts un paskaidrojuma veidlapa. Atbilstoši Civilprocesa likuma 250.^{22} panta prasībām atbildētājai izskaidrotas procesuālās tiesības.

2017.gada 16.novembrī tiesā saņemti atbildētājas rakstveida paskaidrojumi, kuros viņa norāda, ka celto prasību pilnībā atzīst. Papildus paskaidro, ka viņai ir vēl divi nepilngadīgi bērni, kuri ir uzsākuši bērnudārza gaitas, līdz ar to, viņa nestrādā algotu darbu, bet līdz ko situācija mainīsies, un viņa gūs pastāvīgus ienākumus, apņemas maksāt uzturlīdzekļus bērnu uzturam. Lūdz atbrīvot viņu no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos sakarā ar piešķirto trūcīgās ģimenes statusu. Minētā izziņa, iesniegta un pievienota lietas materiāliem 2017.gada 28.novembrī. Lietas iztiesāšanu tiesas sēdē nelūdza.

[3] Ar tiesneses Z. Kupces 2017.gada 15.novembra lēmumu, nozīmētā lietas izskatīšana rakstveida procesā 2017.gada 14.decembrī, tika noņemta no izskatīšanas sakarā ar tiesneses darbnespēju. Pamatojoties uz 2018.gada 5.februārī tiesā saņemto prasītāja iesniegumu, un saskaņā ar 2018.gada 5.februāra rezolūciju minēta lieta nodota izskatīšanai tiesnesim A. Naglim.

[4] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{25} panta pirmo daļu, ja tiesa neizskata lietu tiesas sēdē saskaņā ar šā likuma 250.^{26} pantu, lietu izskata rakstveida procesā, laikus paziņojot pusēm par datumu, kad tiesas kancelejā varēs saņemt sprieduma norakstu, kā arī informē par tiesas sastāvu, kas izskatīs lietu, un izskaidro tiesības pieteikt noraidījumu tiesnesim. Datums, kad sprieduma noraksts ir pieejams tiesas kancelejā, uzskatāms par sprieduma sastādīšanas datumu.

Puses nav lūgušas iztiesāt lietu tiesas sēdē un tiesa nav uzskatījusi par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, līdz ar to, ar 2018.gada 5.februāra rezolūciju nolemts un pusēm paziņots, ka lieta tiks izskatīta rakstveida procesā un sprieduma noraksts pusēm būs pieejams tiesas kancelejā 2018.gada 21.februārī.

Puses nav pieteikušas noraidījumu tiesnesim.

Motīvu daļa

[5] Pārbaudot lietā esošos rakstveida pierādījumus, novērtējot tos kopsakarā, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

Ar lietas materiālos esošajām dzimšanas apliecību kopijām Nr. /apliecība Nr. A/ un Nr./apliecība Nr. B/ (*lietas 11., 12.lapa*), pierādīts, ka /pers. B/ un /pers. B/ (tagad – /uzvārds B/) ir /datums/dzimušās /pers. C/ un /datums/dzimušā /pers. D/ vecāki.

No Personu datu pārlūka izdrukas redzams, ka /pers. B/, /datums/reģistrējusi laulību un mainījusi uzvārdu uz "/uzvārds B/" (*lietas 19., 20.lapa*).

Lietā nav strīda, ka ar Ogres rajona tiesas 2010.gada 6.oktobra spriedumu no prasītāja piedzīti uzturlīdzekļi par labu atbildētājai meitas /pers. C/ un dēla /pers. D/ uzturam Ministru kabineta noteiktajā minimālajā apmērā līdz bērnu pilngadībai (*lietas 26.lapa*).

Nav strīda, ka meita /pers. C/ dzīvo pie prasītāja jau otro gadu, un no 2017.gada septembra pie viņa dzīvo arī dēls /pers. D/.

Civillikuma 179.panta pirmā, otrā daļa noteic, ka vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Strīdus par uzturlīdzekļiem bērnam izšķir tiesa. Pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns ir šķirts no ģimenes vai nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem.

Savukārt Civillikuma 179.panta piektā daļa noteic, ka minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.

Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumi Nr. 37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" noteic, ka katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt bērnam no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai, uzturlīdzekļus 30 % apmērā no Ministru

kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Valstī noteiktā minimālā mēnešalga no 2017.gada 1.janvāra bija 380 *euro*, bet no 2018.gada 1.janvāra ir 430 *euro*.

Uz prasības celšanas brīdi /pers. C/ sasniegusi 15 gadu vecumu un /pers. D/ 14 gadu vecumu.

Līdz ar to minimālo uzturlīdzekļu apmērs, kurš jāsniedz katram no vecākiem nepilngadīga bērna uzturam līdz 2017.gada 31.decembrim veido 114 *euro*, bet pēc 2018.gada 1.janvāra –129 *euro*.

Prasītāja pieprasītais uzturlīdzekļu apmērs neprasa vērtēt atbildētājas mantisko stāvokli, jo ir atbilstošs minimālo uzturlīdzekļu apmēram, kuru katram vecākam, neatkarīgi no viņa spējām un mantas stāvokļa, ir pienākums nodrošināt katram savam bērnam.

Augstākās tiesas Senāts 2007.gada 29.augustā lietā Nr. SKC-556 atzinis, ka, iztulkojot Satversmes 92.pantu un Civilprocesa likuma 1.pantu saistībā ar Civillikuma tiesību normām, kas izriet no ģimenes tiesiskajām attiecībām, prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu bērnu uzturam, tie piedzenami no brīža, kad prasība iesniegta tiesā, jo ar prasības celšanas brīdi attiecīgā persona uzsāk savu ar likumu civilo tiesību aizsardzības realizāciju tiesā.

Tādejādi tiesa atzīst, ka no atbildētājas par labu prasītājam piedzenami uzturlīdzekļi katra bērna uzturam valstī noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmērā no prasības celšanas dienas (29.09.2017.) līdz bērnu pilngadībai, nosakot, ka uzturlīdzekļu apmērs nevar būt mazāk par Ministru kabineta noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmēru, un ka uzturlīdzekļi pēc prasītāja lūguma, maksājami līdz katra tekošā kalendārā mēneša 15.datumam.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 203.panta ceturto daļu, ja pēc tam, kad likumīgā spēkā stājies spriedums, ar kuru no atbildētāja piespriesti periodiski maksājumi, mainās apstākļi, kas ietekmē maksājumu apmēra vai ilguma noteikšanu, katra puse ir tiesīga, iesniedzot jaunu prasību, prasīt maksājumu apmēra vai termiņa grozīšanu.

Tiesa konstatē, ka ir mainījušies faktiskie apstākļi, un abi nepilngadīgie bērni, šobrīd dzīvo pie prasītāja.

Līdz ar to, ir pamats sākot no 2017.gada 29.septembra pārtraukt uzturlīdzekļu piedziņu pēc izpildu raksta, kas izdots pamatojoties uz Ogres rajona tiesas 2010.gada 6.oktobra spriedumu lietā Nr. C24151409 pēc tā pilnīgas izpildes.

Lai gan prasītājas savā prasībā nav lūdzis, taču, ņemot vērā, ka tajā atsaucies uz Civilprocesa likuma 205.panta pirmās daļas 1.punktu, tiesa noteic, ka spriedums par uzturlīdzekļu piedziņu ir izpildāms nekavējoties.

[6] Civilprocesa likuma 33.panta otrās daļas 2.,3.punkts noteic, ka tiesas izdevumi ir valsts nodeva un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi.

Prasītājs, saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punktu, no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos atbrīvots.

Atbildētāja, saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta trešo daļu, no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos atbrīvota, jo viņai noteikts trūcīgas ģimenes (personas) statuss (*lietas 39.lapa*).

Atbilstoši Civilprocesa likuma 42.panta ceturtajai daļai, ja abas puses ir atbrīvotas no tiesas izdevumu samaksas, tiesas izdevumus uzņemas valsts.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{27} panta otro daļu tiesas spriedumu lietās par maza apmēra prasībām lietas dalībnieki var pārsūdzēt apelācijas kārtībā, ja pastāv kāds no šā likuma 440.^{2} pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem.

Saskaņā ar 2015.gada 28.jūlija Ministru kabineta noteikumiem Nr.412 "Noteikumi par rajona (pilsētas) tiesām, apgabaltiesām un šo tiesu darbības teritoriju" no 2018.gada 1.marta Ogres rajona tiesa tiek reformēta Zemgales rajona tiesas sastāvā , tāpēc apelācijas sūdzības ir adresējamas Zemgales apgabaltiesai un iesniedzamas Zemgales rajona tiesā.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 193., 205, 250.^{25} un 250.^{27} pantu, tiesa

n o s p r i e d a

apmierināt prasību.

Sākot no 2017.gada 29.septembra līdz 2017.gada 31.decembrim piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus meitas /pers. C/, personas kods /personas kods/, un dēla /pers. D/, personas kods /personas kods/, uzturam katram atsevišķi ik mēnesi 114 *euro* (*viens simts četrpadsmit euro*), bet no 2018.gada 1.janvāra piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. B/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus meitas /pers. C/, personas kods /personas kods/, un dēla /pers. D/, personas kods /personas kods/, uzturam katram atsevišķi ik mēnesi 129 *euro* (*viens simts divdesmit deviņi euro*), līdz bērnu pilngadības sasniegšanai, bet ne mazāk kā 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, nosakot, ka uzturlīdzekļu samaksa par katru tekošo kalendāro mēnesi veicama līdz 15.datumam, uzturlīdzekļus pārskaitot uz /pers. B/, personas kods /personas kods/, PNS kontu Nr. /konta numurs/.

Noteikt nekavējošu sprieduma izpildi daļā par uzturlīdzekļu piedziņu.

Sākot no 2017.gada 29.septembra pārtraukt uzturlīdzekļu piedziņu pēc izpildu raksta, kas izdots pamatojoties uz Ogres rajona tiesas 2010.gada 6.oktobra spriedumu lietā Nr. C24151409 pēc tā pilnīgas izpildes.

Spriedumu var pārsūdzēt Zemgales apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģijā 20 dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Zemgales rajona tiesā, ja pastāv kāds no Civilprocesa likuma 440.^{2} pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem.

Tiesnesis A.Naglis